



Inleiding themanummer over de Huiszwaluw



Dit themanummer is het resultaat van een samenwerkingsverband tussen de Stichting Mondiaal Alternatief (project EEBV) en de Stichting Het Vogeljaar.

In de afgelopen jaren zijn door vogelaars en hun organisaties verschillende initiatieven ontwikkeld rond de Huiszwaluw. Zowel vanuit het publiek als van de zijde van vogel- en natuurbeschermers is ons de behoefte aan nadere informatie rond deze vogelsoort duidelijk geworden. Vandaar dat wij besloten hebben tot het samenstellen van een themanummer over de Huiszwaluw.

Het is jammer te moeten vaststellen dat nog zoveel over het leven van deze, soms letterlijk bij onze voordeur levende, vogelsoort in een land als Nederland onbekend is. Al te dikwijls beperkt men zich tot het inventariseren van nesten, terwijl er nog zo veel meer is te onderzoeken. En zelfs wanneer men zich wil beperken tot het tellen en in kaart brengen van nesten, dan valt daaraan veel meer te bestuderen dan doorgaans wordt beseft.

De andere kant van de medaille, de bescherming, is in ons land nog steeds een verschijnsel dat meer samenhangt met de goodwill van een enkele particulier bij wie de nesten aan de woning mogen blijven zitten, dan met terdege overheidsbeleid. Het doet althans ons de vraag oproepen 'hoe het eigenlijk zit met onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de Euro-Afrikaanse trekvogels? Zowel bij de huidige Vogelwet 1936 (artikel 20) en bij de door de Tweede Kamer in behandeling zijnde wetswijziging (artikel 10) is deze gedachte zoek. Terwijl dit bovendien in strijd is met de EG-Vogelrichtlijn die sinds 1981 in werking is. Het educatieve element dat milieuhygiënistische opvatting moet ombuigen naar ecologisch besef, is kennelijk vele jaren in dit opzicht tekort geschoten. Is het immers niet al vele jaren zo dat er wordt geklaagd over de achteruitgang van Huiszwaluwpopulaties? En is het niet zo, dat de 'vinding' dat er in Afrika wel eens iets mis zou kunnen zijn, menigeen doet vergeten om 'de eigen hand in eigen boezem te steken'?

Op educatief gebied ontbreekt er nogal wat. Dat blijkt bijvoorbeeld als je met mensen praat bij wie zich nesten van Huiszwaluwen aan het huis bevinden. In veel gevallen weten deze niet over wat voor een vogelsoort het gaat. Het komt regelmatig voor dat men helemaal niet eens wist dat aan hun woning zwaluwen nestelden! Als je dan een goed verhaal over de 'Zwaalfjes' houdt gaat voor deze mensen een 'wereld' open. Een wereld die hun vertelt over Afrika met de problemen van de droogte en het droogleggen van moerassen, het gebruik van pesticiden aldaar en in onze streken, de luchtverontreiniging en ten slotte de vernietiging van omgevingskwaliteiten zelfs op 'eigen buurtse' schaal.

Kortom, de problematiek rond de Huiszwaluw is een drieluik. Goed overheidsbeleid, inzicht verrijkende educatie en terdege onderzoek zullen hand in hand moeten gaan willen wij deze soort de plaats blijven gunnen waar zij recht op heeft; nabij de woning van de mens als een daarbij horende natuurlijke aankleding.

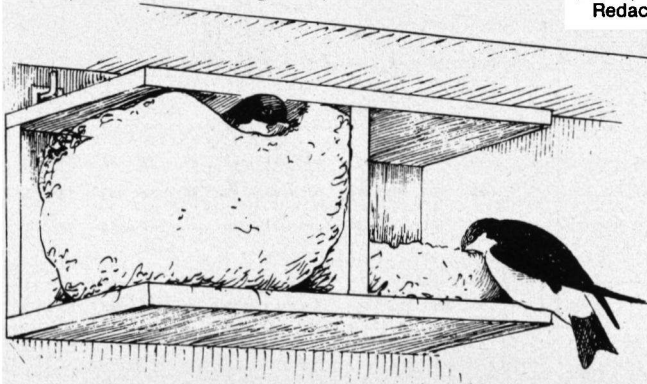
Wanneer wij met dit themanummer bereikt hebben dat er meer aandacht komt voor deze soort, hebben wij ons doel bereikt. Daarvoor zijn wij de vele auteurs, fotografen, tekenaars en anderen die op hun eigen wijze aan dit project hebben meegeholpen, uiterst dankbaar.

Pierre Maréchal
Jaap Taapken

De redactie van 'Het Vogeljaar' dankt Pierre Maréchal zeer voor het vele werk dat hij verrichtte voor de totstandkoming van dit speciale nummer. De gehele productie van dit nummer lag in zijn handen.

Redactie Het Vogeljaar

Wij stonden voor de keus u met de vele artikelen over de Huiszwaluw een dubbeldruknummer te leveren of twee afzonderlijke nummers. Wij kozen voor het eerste.



Alle pentekeningen van de Huiszwaluw in dit nummer werden gemaakt door Marius Kolvoort, indien niet anders is vermeld.